

Nationella resultat – Enhetsundersökningen LSS 2026

Enhetsundersökningen LSS vänder sig till samtliga enheter i Sverige som utför insatserna bostad med särskild service för vuxna samt daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Det var totalt 3 774 av 4 745 enheter inom bostad med särskild service och 2 096 av 2 598 enheter inom daglig verksamhet som besvarade undersökningens enkäter 2026¹.

Årets resultat visar bland annat att:

- Andel enheter med aktuella rutiner för att uppmärksamma våld respektive skadligt bruk/beroende fortsätter att öka för både bostad med särskild service och daglig verksamhet.
- Andel enheter med rutiner för att förebygga utmanande beteende har ökat med 3 procentenheter för både bostad med särskild service och daglig verksamhet jämfört med 2025 då indikatorn var ny.
- 75 procent av bostäder med särskild service och 80 procent av de dagliga verksamheterna uppger att de har använt enskildas uppfattning om verksamhetens kvalitet till att utveckla verksamheterna.
- Andel enheter med aktuella genomförandeplaner, en aktuell genomförandeplan som innehåller information om den enskildes delaktighet eller innehåller individuella mål skiljer sig åt. Enheter med fler antal boende eller personer inskrivna i den dagliga verksamheten har genomförandeplaner i lägre omfattning.
- Andelen personal med kompetens inom tydliggörande pedagogik är 83 procent för daglig verksamhet. Det är en minskning med tre procentenheter sedan 2025 då måttet var nytt. För bostad med särskild service är resultatet detsamma som 2025, 72 procent.

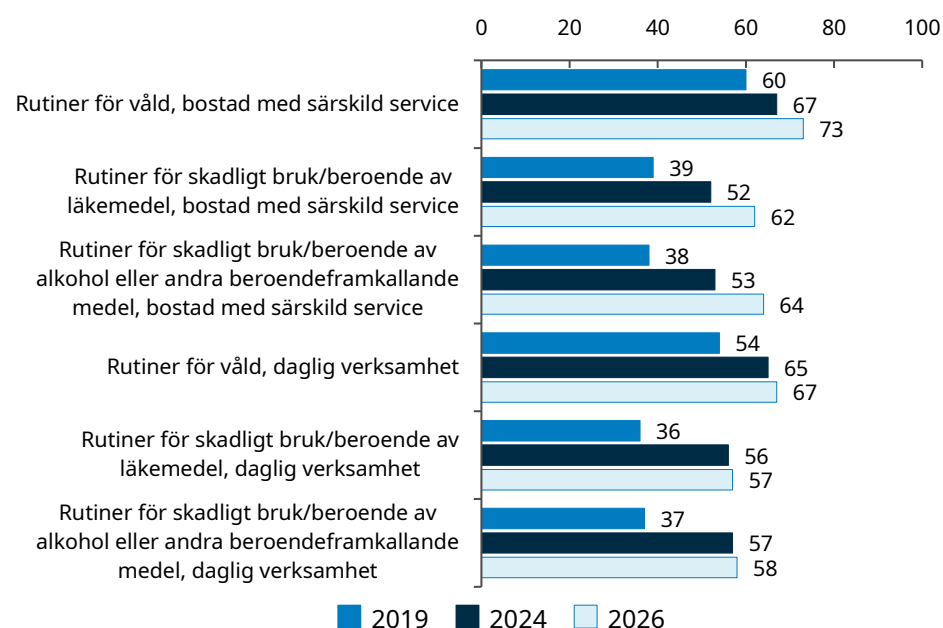
¹ Enheter med färre än två boende respektive två deltagare i daglig verksamhet ingår inte i resultaten eftersom de endast har besvarat enkätens inledande frågor.

Aktuella rutiner för att uppmärksamma våld respektive skadligt bruk/beroende fortsätter att öka

Andel enheter med aktuella² rutiner för hur personalen ska agera vid misstanke om eller upptäckt av att den enskilde har blivit utsatt för våld eller andra övergrepp, fortsätter att öka. Resultaten visar att 73 procent av enheterna inom bostad med särskild service och 67 procent av enheterna inom daglig verksamhet har sådana rutiner. Det är en ökning med 13 procentenheter för båda områdena sedan 2019. Även andel enheter som har rutiner för att uppmärksamma att den enskilde har ett skadligt bruk/är beroende av läkemedel eller alkohol/beroendeframkallande medel har ökat för både bostad med särskild service och daglig verksamhet över tid, se figur 1.

Figur 1. Aktuella rutiner om personalens agerande vid våld respektive skadligt bruk/beroende

Andel³ enheter, procent, riket 2019, 2024, 2026

Källa: Enkät Enhetsundersökning LSS, 2019, 2024, 2026, Socialstyrelsen.

Det är en större andel servicebostäder jämfört med gruppboende som har aktuella rutiner för att uppmärksamma skadligt bruk/beroende. Inom daglig

² Rutinen har följts upp under perioden 1 mars 2025 - 1 mars 2026 eller upprättats efter den 1 mars 2025

³ Bostad med särskild service: 2019 (n=3692), 2024 (n=3817), 2026 (n=3716).

Daglig verksamhet: 2019 (n=2156), 2024 (n=2149), 2026 (n=2062)

verksamhet är det främst enheter med individuella placeringar⁴ på arbetsplatser som huvudsaklig form, som har aktuella rutiner.

Att ha rutiner för hur personalen ska agera vid misstanke om eller upptäckt av att den enskilde har blivit utsatt för våld, att den enskilde har ett skadligt bruk/är beroende av läkemedel eller alkohol/beroendeframkallande medel är ett sätt att arbeta förebyggande och motverka ohälsa och eventuell otrygghet.

Rutiner för att förebygga utmanande beteende har ökat

I 79 procent av bostäder med särskild service och i 76 procent av de dagliga verksamheterna finns skriftliga rutiner⁵ för hur personalen ska arbeta förebyggande och agera om enskilda riskerar att skada sig själv och/eller andra eller har andra utmanande beteenden. Det är en ökning med 3 procentenheter för båda områdena sedan 2025 då indikatorn var ny. För att uppnå indikatorn ska enheterna både ha rutiner för förebyggande arbete och rutiner för hur personalen ska agera om en situation med utmanande beteende uppstår.

Att verksamheter kan förebygga och minska utmanande beteenden⁶ på ett fungerande sätt är en del i arbetet med att undvika användning av tvångs- och begränsningsåtgärder som inte är tillåtna enligt lag [1].

Fler enheter använder enskildas åsikter för verksamhetsutveckling

Andel enheter som genomfört en undersökning om enskildas uppfattning om verksamhetens kvalitet och har använt resultatet för att utveckla verksamheten har ökat. 75 procent av bostäder med särskild service och 80 procent av de dagliga verksamheterna uppger att de gjort det. Det är en ökning med 11 respektive 13 procentenheter sedan 2019, se figur 2.

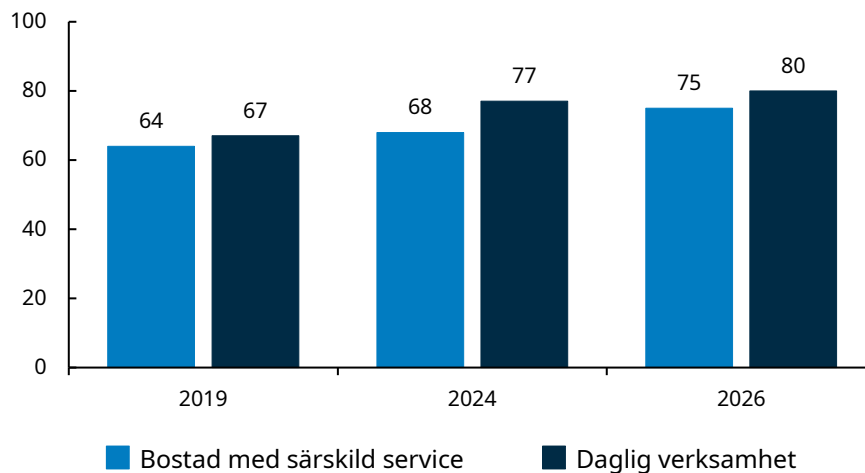
⁴ Personer med beslut om daglig verksamhet som har sysselsättning på ett företag, en kommunal arbetsplats eller liknande. Arbetsledning/dagligt stöd ges ofta från arbetsplatsen men tillgång t.ex. gemensamma lokaler och handledare från huvudmannen, dvs. den dagliga verksamheten, finns vid behov.

⁵ Rutinen ska vara skriftlig och beslutad på ledningsnivå. Det ska ha kontrollerats att rutinen används och fungerar på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats.

⁶ Med utmanande beteende avses här ett beteende som är av en sådan svårighetsgrad, intensitet, frekvens eller varaktighet att det riskerar att påverka nivån av livskvalitet eller den fysiska säkerheten för personen själv eller personer i dess närhet. Det är omgivningen som utmanas av beteendet.

Figur 2. Använt enskildas uppfattning om verksamhetens kvalitet för att utveckla verksamheten

Andel⁷ enheter, procent, riket 2019, 2024, 2026

Källa: Enkät Enhetsundersökning LSS, 2019, 2024, 2026, Socialstyrelsen.

Att genomföra en undersökning om enskildas uppfattning om verksamhetens kvalitet och använda resultaten för att utveckla verksamheten kan bidra till att enskilda blir mer delaktiga och får inflytande över det stöd som ges. Det ger också verksamheten bättre underlag för att skapa god kvalitet och är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Av fritextsvar i undersökningen beskriver enheter som inte uppfyller indikatorn bland annat att de gjort en undersökning men ännu inte fått resultaten eller att det varit för få svar för att resultaten ska kunna användas.

Enheter med fler boende/deltagare har i lägre utsträckning genomförandeplaner

Andel enheter där samtliga personer på enheten har en aktuell⁸ genomförandeplan är 85 procent för bostad med särskild service och 68 procent för daglig verksamhet. Resultatet har inte förändrats särskilt mycket sedan 2019. Det har ökat med 2 procentenheter för bostad med särskild service och minskat med 3 procentenheter för daglig verksamhet.

Det är en lägre andel av enheterna som har en aktuell genomförandeplan som innehåller dokumentation om delaktighet, 73 respektive procent av bostäder med särskild service och 60 procent av de dagliga verksamheterna. Andel enheter där samtliga personer har en aktuell genomförandeplan med

⁷ Bostad med särskild service: 2019 (n=3692), 2024 (n=3817), 2026 (n=3716).

Daglig verksamhet: 2019 (n=2156), 2024 (n=2149), 2026 (n=2062)

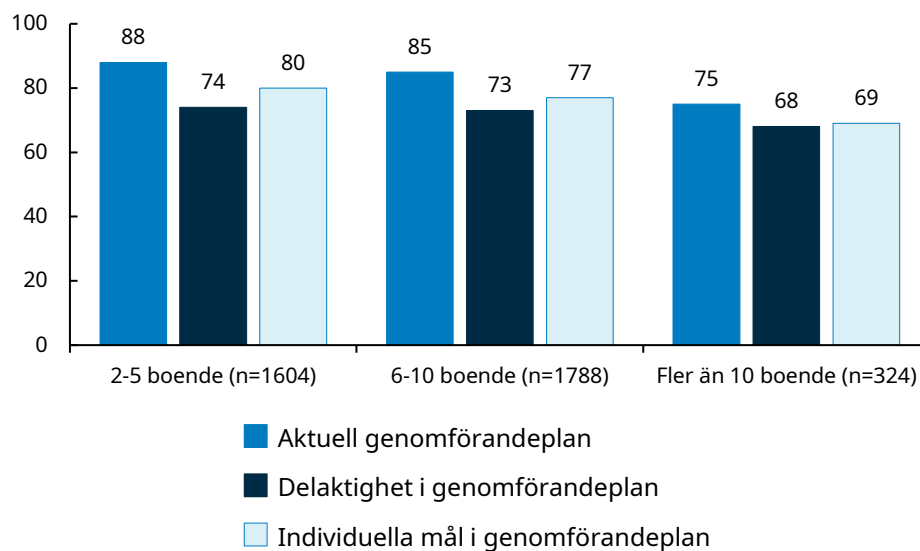
⁸ Planen är aktuell om den utformats för mindre än 12 månader sedan eller följts upp under de senaste 12 månaderna. Uppföljningen ska ha noterats i genomförandeplanen eller journalen.

individuella mål är 78 procent för bostad med särskild service och 64 procent för daglig verksamhet. För bostad med särskild service har resultatet varit detsamma sedan 2019 medan det minskat med 3 procentenheter för daglig verksamhet för båda indikatorerna.

Andelen skiljer sig åt mellan hur många personer som bor på enheten eller är inskrivna i den dagliga verksamheten. Enheter med fler antal boende eller inskrivna i daglig verksamhet har i lägre omfattning aktuella genomförandeplaner, en genomförandeplan som innehåller information om den enskildes delaktighet eller innehåller individuella mål. För bostad med särskild service se figur 3 och för daglig verksamhet se figur 4.

Figur 3. Förekomst av genomförandeplaner i bostad med särskild service utifrån antal boende

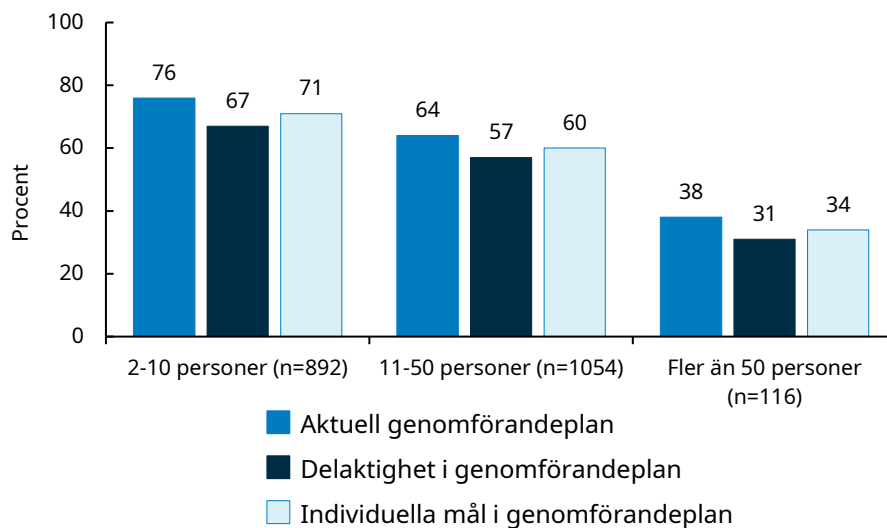
Andel enheter, procent, riket 2026

Källa: Enkät Enhetsundersökning LSS 2026, Socialstyrelsen.

Figur 4. Förekomst av genomförandeplaner i daglig verksamhet utifrån antal inskrivna personer

Andel enheter, procent, riket 2026

Källa: Enkät Enhetsundersökning LSS, 2026, Socialstyrelsen.

En genomförandeplan syftar till att beskriva hur en insats ska genomföras. Av genomförandeplanen bör det bland annat framgå om den enskilde har deltagit i planeringen och i så fall vilken hänsyn som har tagits till hans eller hennes synpunkter och önskemål. Det bör även framgå vilket eller vilka mål som gäller för insatsen och för varje aktivitet [2].

Tydliggörande pedagogik har minskat för daglig verksamhet

I 2025 års enhetsundersökning LSS infördes ett nytt bakgrundsmått om andel personal med kompetens i tydliggörande pedagogik. För bostad med särskild service är andelen oförändrad sedan 2025, 72 procent, medan det skett en minskning med tre procentenheter för daglig verksamhet, från 86 till 83 procent.

Det finns ett starkt samband mellan kommunikationssvårigheter och utmanande beteende. Ju större svårigheter att kommunicera, desto större risk för utmanande beteende. Enligt Socialstyrelsens kunskapsstöd ”Att förebygga och minska utmanande beteende i LSS-verksamhet” bör individuellt anpassad tydliggörande pedagogik användas för att förbereda personen, ge förutsägbarhet och förståelse för aktiviteter och händelser för att undvika osäkerhet och frustration som kan leda till utmanande beteende. Visuellt stöd är en viktig del av tydliggörande pedagogik [1].

Referenser

1. Att förebygga och minska utmanande beteende i LSS-verksamhet. Ett kunskapsstöd med rekommendationer för chefer, verksamhetsansvariga och personal. Socialstyrelsen 2015
2. Vägar till ökad delaktighet - Kunskapsstöd för socialtjänsten om arbete med stöd och service enligt LSS. Socialstyrelsen 2017

Det här är öppna jämförelser

Öppna jämförelser finns inom områdena socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Jämförelserna riktar sig främst till tjänstemän, beslutsfattare, politiker, ansvariga huvudmän och utförare på lokal, regional och nationell nivå.

Syftet med öppna jämförelser:

- Stimulera verksamheterna att
 - analysera och följa upp sin verksamhet
 - lära av varandra
 - förbättra kvaliteten i verksamheten
 - effektivisera verksamheten.
- Skapa öppenhet och ge förbättrad insyn i offentligt finansierad hälso- och sjukvård, kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst.
- Ge underlag för styrning och ledning, både nationellt och lokalt.

Svarsfrekvens: 80 procent för enheter inom bostad särskild service och 81 procent för daglig verksamhet. Datakälla: Enkät Öppna jämförelser – Enhetsundersökning LSS 2026, Socialstyrelsen.

Mer information

På Socialstyrelsens webbplats finns en Excelfil som innehåller alla resultat redovisade på enhets-, kommun-, läns- och riksnivå samt för stadsdelsområden i Stockholm. Där finns även undersökningens enkäter, metodbeskrivning och beskrivning av indikatorer och bakgrundsmått: [Öppna jämförelser av bostad med särskild service för vuxna och daglig verksamhet, LSS - Socialstyrelsen](#)

Kontakt:

Sanna Eriksson

Telefon: 075-247 30 00

E-post: enhetsundersokninglss@socialstyrelsen.se